

17.02.2021

Asia/13

§ 37

Valtuutettu Mai Kivelän aloite kierrätysmahdollisuuksien parantamisesta ja mini-Sortti-aseman perustamisesta kantakaupunkiin

HEL 2020-010630 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite
- 2 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) lausunto 14.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki etsii lisäkeinoja kierrätysmahdollisuuksien parantamiseksi ja lisää kierrätystä koskevaa viestintää. Konkreettisena toimena kaupunki selvittää mahdollisuudet edesauttaa mini-Sortti-aseman perustamista kantakaupunkiin.

Toimenpiteet kierrätyksen edistämiseksi

Kaupunginhallitus toteaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) lausuntoon viitaten, että HSY on tiedostanut asukkaiden halun lajitella jätteensä entistä paremmin. Kierrätyksen edistämiseksi HSY tarjoaa autottomille asukkaille isojen esineiden kierrättämiseen Nouto-Sortti-palvelua. Palvelun voi tilata yksityishenkilö tai taloyhtiö. Lisäksi HSY:n Sortti-keräysautot kiertävät pääkaupunkiseudulla kerran vuodessa. Sortti-keräysautoissa vastaanotetaan metalliromua, sähkölaitteita sekä vaarallista jätettä. Niillä on Helsingissä 116 pysähdyspaikkaa, joista lähes 60 on kantakaupungin alueella.

HSY laajentaa asukkaiden lajittelumahdollisuuksia ja erilliskeräystä jätehuoltomääräysten avulla sekä varustamalla asuinkiinteistöt monipuolisesti jätteiden keräysastioilla. Jätteiden lajittelu helpottuu monissa kiinteistöissä tänä vuonna, kun vähintään viiden asunnon kiinteistöiltä kerätään biojäte, pienmetalli sekä kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset. HSY kannustaa jätehuollon hinnoittelulla asukkaita jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen.

HSY:n pyrkii kannustamaan asukkaita lajittelemaan jätteensä entistä paremmin myös kampanjoinnin keinoin. Lisäksi sen tavoitteena on innostaa lajitteluun erilaisten osallistavien ja elämyksellisten keinojen, kuten tapahtumissa kiertävän pakojätehuoneen ja mobiililaitteella pelattavan pakopeliseikkailun avulla. HSY:n sosiaalisen median kanavilla jaetaan myös aktiivisesti tietoa kierrätyksestä.

Sortti-pienasemapalvelut

Ensimmäinen HSY:n Sortti-pienasema (nk. mini-Sortti) avataan syksyllä 2021 Vantaan Koivukylään, missä aseman toimivuutta pilotoidaan loppuvuoden ajan ja kerätään kokemuksia tulevia mini-Sortti-hankkeita varten. Konseptilla tavoitellaan ns. yhden luukun palvelua, jossa asiakas voi samalla käynnillä toimittaa käytöstä poistamansa tavarat uudelleen käyttöön, kierrätettäväksi tai jätteeksi. Palvelulla helpotetaan asiakasta, kun tämän ei tarvitse ajaa useampaan eri paikkaan eikä tehdä etukäteen päätöstä siitä, kelpaako tarpeettomaksi jäänyt tavara vielä uudelleenkäyttöön vai päätykö se hyötykäyttöön materiaalina tai energiana. Toisaalta Sortti-pienasema jo itsessään tuo tarpeellisia vastaanottopalveluja lähemmäs asukkaita. Pienasema-konseptin rinnalla HSY selvittää edelleen uusia Sortti-palvelumuotoja, kuten Sortti-kortteliasemien toteuttamista ja Sortti-noutopalvelutoiminnan monipuolistamista.

Uusien Sortti-pienasemien tarve kantakaupungin alueella on HSY:n tiedossa. Kaupunki on selvittänyt yhteistyössä HSY:n kanssa mahdollisuuksia sijoittaa mini-Sortti-asema väliaikaisesti Kyläsaaren Kierrätyskeskuksen läheisyyteen tai vaihtoehtoisesti Koskelan varikkoalueelle. Sorttipienaseman väliaikainen sijoittaminen Kyläsaaren alueelle on lähikohtaisesti kannatettava ratkaisu. Toiminta istuu luontevasti osaksi Kyläsaaren kierrätyskeskuksen toimintaa.

Jos HSY päättää edetä suunnitelmissaan sijoittaa Sortti-pienaseman Kyläsaaren, tulee hanketta valmisteltaessa ottaa huomioon kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa mainittuja seikkoja liittyen mm. maaperän ja kunnallisteknisiin olosuhteisiin, aseman toiminnan väliaikaisuuteen, rakennus- ja ympäristölupa-asioihin sekä Kalasatama-Pasila-raitiotien rakentamisen aikaisiin liikennejärjestelyihin. Kyläsa-

17.02.2021

ren asemakaavoitus on käynnistymässä tulevien vuosien aikana, mutta rakentaminen alueella alkaa aikaisintaan 2020-luvun lopulla. Sorttipienasema voisi toimia Kyläsaarella siihen asti, kunnes alueen esirakentaminen alkaa.

Aloitteesta on saatu HSY:n ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Kaupunginhallituksen vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite
- 2 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) lausunto 14.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.02.2021 § 78

HEL 2020-010630 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.12.2020 § 739

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-010630 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsinkiin on suunnitteilla HSY:n Sortti-pienasema, jonka yksi mahdollinen sijoituspaikka voisi olla Kyläsaaressa, nykyisen kierrätyskeskuksen kupeessa. Sortti-pienaseman väliaikainen sijoittaminen Kyläsaaren alueelle on lähtökohteisesti kannatettava ratkaisu. Toiminta istuu luontevasti osaksi Kyläsaaren kierrätyskeskuksen toimintaa. Sortti-pienaseman toteuttamisessa Kyläsaareen on huomioitava tässä lausunnossa mainittuja seikkoja.

Tässä yhteisvalmistelussa on selvitetty Sortti-pienaseman sijoittamista Kyläsaareen kierrätyskeskuksen toimipisteen lähelle. Lisäksi on esitetty vaihtoehtoinen sijoitusmahdollisuus Koskelan varikoille ja kuvailtu HSY:n tällä hetkellä tarjoamia jätehuollon palveluita.

Esitys on valmisteltu palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ja rakennusvalvontapalveluiden sekä maankäyttö ja kaupunkirakenne palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelun sekä maaomaisuus ja tontit -palvelun yhteistyönä.

Sortti-pienaseman kuvaus

Mini-Sortin nykyinen termi on Sortti-pienasema. Termillä tarkoitetaan HSY:n Sortti-asemaa, joka on pinta-alaltaan ja vastaanottamiltaan jätelavojen pienempi kuin normaali Sortti-asema, Sortti-pienasemilla ei esimerkiksi vastaanoteta risuja ja kiviaineksia. HSY:n mukaan Sortti-pienasemat tulee sijoittaa kierrätyskeskusten yhteyteen synergiaetujen toteuttamiseksi. HSY:n mukaan Sortti-pienasema tarvitsee noin 2000 neliötä tilaa, sähköliittymän ja mahdollisesti tietoliikenneyhteyden, sekä joko viemäroinnin tai umpisäiliön ja hulevesijärjestelmän.

HSY:n suunnitelma on sijoittaa Sortti-pienasemia kierrätyskeskusten yhteyteen, ja siten luoda yhden luokun periaatteella toimivan palvelun kuluttajille. Toimintaperiaatteen mukaisesti asiakkaan ei tarvitse tietää, onko asiakkaalle tarpeeton huonekalu tai tavara uudelleen käyttöön kelpaava, jolloin tavara otetaan vastaan kierrätyskeskukseen, vai ei, jolloin tavara ohjataan Sortti-pienasemalle.

HSY:n mukaan Kyläsaaren mahdollinen Sortti-pienasema olisi samantyylinen kuin Vantaan Koivukylään suunniteltu Sortti-pienasema. Koivukylän Sortti-pienasemalla on ajoramppi, jonka kautta asiakkaat voivat ajaa jätelavojen luokse. Jätelavat ovat kannellisia. Seitsemän jätelavan lisäksi Koivukylän Sortti-pienasemalla on kaksi lukittavaa konttia sähkö-

ja elektroniikkaromulle sekä vastaanottokoppi ja tilaa vaihtolavoille. Sortti-pienasema rakennetaan moduuleista, joten se on siirrettävissä.

Helsingin kantakaupungin tällä hetkellä ainoa kierrätyskeskus sijaitsee Kyläsaarella Kyläsaarenkadun varrella. HSY:n mukaan Sortti-pienasema kannattaa rakentaa vain, jos se voi toimia vähintään 5 vuotta. Kierrätyskeskuksen tulee toimia paikalla samaan aikaan.

Sortti-pienasema Kyläsaarella

Kyläsaarella on todettu laajasti maaperän pilaantumista. Mikäli Sortti-pienasema sijoittuisi alueelle, tulee maaperän kantavuus, pilaantuminen ja puhdistustarve selvittää tarkemmin. Tarkastelussa on otettava huomioon myös Sortti-pienaseman edellyttämä kunnallistekniikka ja sen rakentamisesta mahdollisesti aiheutuva kaivu- ja kunnostustarve.

Kyläsaaren asemakaavoitus on käynnistymässä tulevien vuosien aikana, mutta rakentaminen alueella käynnistyy aikaisintaan 2020-luvun lopulla. Tällöin Sortti-pienasema voisi toimia alueella siihen asti, kunnes esirakentaminen alueella käynnistyy. Sortti-pienasema tulee suunnitella yhteistyössä Kalasataman aluerakentamisprojektin ja rakentamislogistiikan kanssa.

Sortti-pienasemaa suunniteltaessa tulisi väliaikaisuus huomioida siten, että rakenteet olisivat pääosin siirrettävissä olevia, ja näin ollen hyödynnettävissä myöhemmin uudessa sijainnissa.

Kalasatamasta-Pasilaan raitiotien rakentaminen Hermannin rantatien osuudella käynnistyy vuonna 2022, jolloin liikennettä tullaan ohjaamaan nykyisen Kyläsaarenkadun kautta. Työmaan aikaiset liikennejärjestelyt tulee huomioida ja yhteensovittaa mahdollisen Sortti-pienaseman toiminnan kanssa huolellisesti. Sortti-pienasema ei saa aiheuttaa turhaa haittaa Kalasatamasta-Pasilaan raitiotietyömaan työnaikaisille järjestelyille. Sortti-pienasemaan liittyviin opasteisiin tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Lisäksi nykyisen kierrätyskeskuksen kohdalla kulkee kunnallisteknisiä putkia, joiden kunnostustarpeet on Sortti-pienasemaa sijoitettaessa otettava huomioon. On todennäköistä, että putkiin liittyviä kunnostustöitä on tarpeen suorittaa raitiotietyömaan yhteydessä jo ennen Kyläsaaren alueen varsinaista rakentamista. Putkien kunnostustarpeet saattavat vaikuttaa sekä kierrätyskeskuksen että mahdollisen Sortti-pienaseman toimintaan. Putkien kunnostustarpeet ja vaikutukset alueella on siis selvitettävä ennen Sortti-pienaseman sijoittamista Kyläsaareen.

Sortti-pienaseman sijoittuminen Kyläsaareen nykyisen kierrätyskeskukseen läheisyyteen on mahdollista maanvuokraajan puolesta. Alueella on useita lyhyellä irtisanomisajalla olevaa vuokrausta sekä rakentamaton aluetta. On huomioitava, että irtisanomisajan päättymisen jälkeen vuokralaisella on 3 kuukautta aikaa viedä omaisuutensa pois sekä siivottava alue ja vastattava mahdollisesti pilaantuneen maaperän puhdistamisesta. Hankkeen aikataulun, vuokraajan ja laajuuden tarkennettua, vuokraus voidaan tehdä voimassa olevan johtosäännön mukaisesti.

Kyläsaaren mahdollisen Sortti-pienaseman rakennuslupa-asiat

Sortti-pienasema tarvitsee rakennusluvan. Rakennuslupa voidaan myöntää tilapäisenä enintään 5 vuodeksi, koska toiminta ei ehdotetussa sijainnissa ole asemakaavan mukaista. Alue on nykyisessä asemakaavassa virkistysaluetta (VU). Kaavoittajan poikkeamispäätöstä ei kuitenkaan tarvittaisi. Rakennuslupavaiheessa pyydetään lausunto kaavoittajalta ja tarvittaessa ympäristöpalveluilta. Jos rakennusluvalle haetaan jatkoaikaa 5 vuoden jälkeen, silloin poikkeamispäätös tulisi saada.

Sortti-pienaseman ympäristölupa-asiat

Helsingin Sortti-asezilla Kivikossa ja Konalassa on aluehallintoviraston myöntämät ympäristöluvut. Sortti-pienasema tarvitsee joko ympäristöluvan, tai jätelain 100 §:n mukaisen ilmoituksen jätteen keräystoiminnasta. Ympäristöluvallisuus riippuu toiminnan laajuudesta, varastointikapasiteetista ja siitä, sisältyykö toimintaan keräyksen ohella jätteen pitkäaikaista varastointia tai alustavaa lajittelua laajamittaisempaa valmistelua hyödyntämistä tai loppukäsittelyä varten.

Mikäli toiminta tarvitsee ympäristöluvan, sen myöntää joko valtion viranomainen tai Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, riippuen Sortti-pienaseman toiminnan laajuudesta, varastointikapasiteetista, ja siitä, tuleeko toiminnasta päästöjä vesistöön. Mahdollisen jätelain mukaisen rekisteröinnin ympäristönsuojelujärjestelmään merkitsee Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Kyläsaari ei sijaitse pohjavesialueella.

Koskelan varikko Sortti-pienaseman vaihtoehtoisena sijoituspaikkana

Koskelan varikon kortteliin suunnitellaan uutta suurempaa raitiovaunuvarikkoa. Katolle on mahdollista sijoittaa muita toimintoja ja parhailaan selvitetään, voisivatko Staran varikot Arabianrannasta ja / tai Kyläsaaresta siirtyä sinne. Korttelissa on säilytettävä kaarihallirakennus, entinen bussivarikko. Siihen tutkitaan yhtenä vaihtoehtona kiertotalouskorttelia, jossa voisi olla kierrätyskeskus ja sitä tukevia muita toimintoja. Sortti-pienasema voisi sijaita kaarihallin vieressä raitiovaunuvarikon ka-

tolla ulkotilassa. HKL on arvioinut alustavasti, että raitiovaunuvarikon rakentaminen voisi alkaa vuosikymmenen puolivälissä.

HSY:n järjestämä jätehuolto kantakaupungissa

Kantakaupunkilaiset kerrostalokiinteistöt ovat suurelta osin HSY:n järjestämän asuinkiinteistöjen jätehuollon piirissä. Asuinkiinteistöillä syntyy myös sellaista yhdyskuntajätettä, joka ei suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljetettavaksi kiinteistön jätteenkuljetuksessa. HSY:n jätehuollon piirissä oleville asuinkiinteistöille toimittamat jäteastiat eivät tyypillisesti ole tarpeeksi suuria suurikokoisille tavaroille kuten huonekaluille. Jätteen haltijan on toimitettava tällaiset jätteet ensisijaisesti HSY:n Sortti-asemille. Käyttökelpoiset tavarat on toimitettava ensisijaisesti uudelleenkäyttöön.

HSY:llä on lisäksi maksullinen Nouto-Sortti –palvelu yksityishenkilöiden ja asunto-osakeyhtiöiden isoille esineille. Nouto-Sortin esineet kuljetaan joko kierrätettäväksi tai uusioraaka-aineeksi tai energiahyödynnykseen. HSY:ltä voi myös vuokrata peräkärryn suurikokoisten tavaroiden kuljettamiseksi Sortti-asemalle.

08.12.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Carita Kuparinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 25927
carita.kuparinen(a)hel.fi
Janni Backberg, arkkitehti, puhelin: 310 26891
janni.backberg(a)hel.fi
Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi
Minna Soukka, arkkitehti, puhelin: 310 29940
minna.soukka(a)hel.fi
Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi